

Проект на тему: Новгородська Боярська республіка

Виконала
учениця 7 – Д клусу
Житомирської ЗОШ
№5

М.Житомира
Бабій Анастасія

Новгородська Боярська республіка

Особливості суспільного ладу та феодальних відносин

Для Новгородської боярської республіки характерні деякі особливості суспільного ладу і феодальних відносин: значний соціальний і феодальний вага новгородського боярства, що має давні традиції, і його активну участь у торговельній і промислової діяльності.

Економічні

Основним економічним чинником була не земля, а капітал. Це зумовило особливу соціальну структуру суспільства і незвичайну для середньовічної Русі форму державного правління.

Новгородське боярство організовувало торгово-промислові підприємства, торгівлю із західними сусідами (Ганзейського торгового союзу) і з російськими князівствами.

РОЗВИТОК ТОРГІВЛІ ТА РЕМЕСЕЛ

Розвиток ремесел і торгівлі, більш інтенсивний, ніж у давньоруських землях, що пояснювалося виходом до морів, зажадало створення більш демократичного державного устрою, основою якого став досить широкий середній клас Новгородського суспільства: житі люди займалися торгівлею і лихварством, своеземці (свого роду хуторяни або фермери) здавали в оренду або обробляли землю. Купецтво об'єднувалося в кілька сотень (громад) і торгувало з російськими князівствами і з "закордоном" ("гостями").

Державне управління

Державне управління Новгородом здійснювалося через систему вічових органів: у столиці існувало загальноміське віче, окремі частини міста (сторони, кінці, вулиці) скликали свої вічові зборів. Формально, віче було вищим органом влади (кожне на своєму рівні).

Віче вирішувало найважливіші питання економічної, політичної, військової, судової та адміністративної сфер. Віче обирало князя. У вічових зборах брали участь усі вільні люди міста. До зборів готували порядок денний, кандидатури обираються на віче посадових осіб. Рішення на зборах мали прийматися одногolosно. Були канцелярія і архів вічового зборів, діловодство здійснювалося вічовим дяками. Організаційним і підготовчим органом (підготовка законопроектів, вічовим рішенням, контролює діяльність, скликання віче) є боярський рада ("Оспода"), включали найбільш впливових осіб - представників міської адміністрації, знатних бояр, і що працював під головуванням архієпископа.

Вищими посадовими особами "Пана Великого Новгорода" були посадник, тисяцький, архієпископ, князь.

Посадник обирався вічем на один - два роки і керував діяльністю всіх посадових осіб. Разом з князем відав питаннями управління і суду, командував військом, керував вічовим зборами і боярським радою, представляв у зовнішніх відносинах.

Тисяцький займався питаннями торгівлі і торгового суду, очолював народне ополчення.

Основна роль архієпископа

Основною роллю архієпископа була духовне верховенство в церковній ієрархії, також він був зберігачем державної скарбниці, контролером торгових мір і ваг.

Князь запрошувався громадянами на князювання, виконував функції головнокомандуючого і організатора захисту міста. Військову і судову діяльність поділяв з посадником. За договорами з містом (відомо близько вісімдесяти договорів XIII-XV століть) князю заборонялося набувати землю у Новгороді, роздавати землю новгородських волостей своїм приближеним. Також за договором йому заборонялося керувати новгородськими волостями, вершити суд за межами міста, видавати закони, оголошувати війну і укладати мир. Також заборонялося укладати договори з іноземцями без посередництва новгородців, судити холопів, приймати закладників з купців і смердів, полювати і рибалити за межами відведених йому угідь. У разі порушення договорів князь міг бути вигнаний.

садах місцевої автономії. Кожна п'ятина була приписана до одного з п'яти решт Новгородом самоврядування п'ятини був передмістя. Колись таким передмістям був Псков, в ході завзятої боротьби виріс у самостійному політичному центрі, навколо якого склалося псковське держава. Політична і державна організація Пскова повторювали Новгород: вічовий система, виборний князь, але замість тисяцького - два статечних посадника. Судовими керелами права в цьому регіоні були Руська Правда, вічові законодавство, договори між князями, судова практика, іноземне законодавство. В результаті кодифікації в XV столітті в Новгороді з'явилися новгородські судні грамоти.

В Новгородській судно грамоти зберігся фрагмент, що дає уявлення про судоустрій і судочинство. Судовими правами володіли усі органи влади і управління: віче, посадник, тисяцький, князь, боярський рада, архієпископ, соцький, староста. Судовими вноваженнями наділялися купецькі і цехові корпорації (Братчина). Судовими чинами були пристави, "позовнікі", писарі, межнікі, подвернікі та інші.

Таким чином, економічний підйом другим за значенням землі Давньоруської держави в XII столітті посилення місцевого купецтва, боярства і духовенства, віддаленість від Києва і що почалося в другій чверті XII в. процеси феодалного дроблення призвели до утвердження в Новгородській землі незалежної республіки. У боротьбі за неї виріс і зміцнився самобутній новгородський нової лад. Жителі Новгорода виступили як згуртована і самоврядна організація, з якою далі повинні були вважатися київські намісники. У боротьбі за суверенітет формувалися судові інститути майбутньої республіки. З введенням виборності єпископа (в 1156г.) і тисяцького (у 1180-х) завершилося створення незалежної республіки. Була побудована система управління, в основу якої ліг принцип волевиявлення новгородської громади. Його поширилося на всі владні інститути; вибиралися самі різні посадові особи - від соцьких і особистих та Кончанське старост до князів, єпископів і архієпископів, архімандритів, посадників і тисяцьких.

Використані джерела:

http://reff.net.ua/23444-Novgorodskaya_boyarskaya_respublika.html

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

